

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

7 Νοεμβρίου 2023

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 6394

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 97449

Τροποποίηση της υπό στοιχεία οικ. 28286/450/20.06.2017 (Β' 2307) κοινής υπουργικής απόφασης.

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ -
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ -
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Την παρ. 6 του άρθρου 74 του ν. 3863/2010 «Νέο Ασφαλιστικό Σύστημα και συναφείς διατάξεις, ρυθμίσεις στις εργασιακές σχέσεις» (Α' 115), όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 61 του ν. 5045/2023 «Ενίσχυση του εισοδήματος των μισθωτών, των νέων, της οικογένειας και της εργασίας - Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις και άλλες επείγουσες διατάξεις» (Α' 136).

2. Το άρθρο 8 του ν. 1545/1985 «Εθνικό σύστημα προστασίας από την ανεργία και άλλες διατάξεις» (Α' 91).

3. Τον ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87).

4. Τον ν. 4921/2022 «Δουλειές Ξανά: Αναδιοργάνωση Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης και ψηφιοποίηση των υπηρεσιών της, αναβάθμιση δεξιοτήτων εργατικού δυναμικού και διάγνωσης των αναγκών εργασίας και άλλες διατάξεις» (Α' 75).

5. Τον ν. 2956/2001 «Αναδιάρθρωση ΟΑΕΔ και άλλες διατάξεις» (Α' 258).

6. Τον ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143).

7. Το άρθρο 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), όπως διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

8. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).

9. Τον ν. 4765/2021 «Εκσυγχρονισμός του συστήματος προσλήψεων στον δημόσιο τομέα και ενίσχυση του

Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) και λοιπές διατάξεις» (Α' 6).

10. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1407/2013 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (L 352).

11. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ'εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, όπως έχει τροποποιηθεί με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1315 της Επιτροπής της 23ης Ιουνίου 2023 (ΕΕ L 167/1 της 30.06.2023).

12. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 679/2016 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων), (L119).

13. Την παρ. 2 του άρθρου 12 του π.δ. 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες» (Α' 145).

14. Το π.δ. 134/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» (Α' 168).

15. Το π.δ. 141/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Εσωτερικών» (Α' 180).

16. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).

17. Το π.δ. 77/2023 «Σύσταση υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων - Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α' 130).

18. Το π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131).

19. Το π.δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές Διατάξεις» (Α' 139).

20. Την υπό στοιχεία Υ11/07.07.2023 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών, Θεόδωρο Λιβάνιο» (Β' 4403).

21. Την υπό στοιχεία 102928ΕΞ 2023/10.07.2023 απόφαση του Πρωθυπουργού και Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών, Αθανάσιο Πετραλιά» (Β' 4441).

22. Την υπό στοιχεία 2/85154/ΔΠΓΚ/04.03.2022 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Αναπροσαρμογή ορίων της παρ. 1 του άρθρου 67 του ν. 4270/2014 - Καθορισμός δαπανών για τις οποίες δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 67 του ν. 4270/2014 περί πολυετών υποχρεώσεων» (Β' 1137).

23. Την υπό στοιχεία οικ. 28286/450/20.06.2017 κοινή υπουργική απόφαση «Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων, φορέων και οργανισμών του δημοσίου τομέα, όπως αυτός ορίζεται από το άρθρο 51 του ν. 1892/1990 και επιχειρήσεων της τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού (Δήμων και Περιφερειών) του ν. 3852/2010, οι οποίες ασκούν τακτικά οικονομική δραστηριότητα για την απασχόληση μακροχρόνια ανέργων ηλικίας 55-67 ετών» (Β' 2307), όπως τροποποιήθηκε με τις υπό στοιχεία οικ. 66837/1486/17.12.2018 (Β' 5764), οικ. 28011/635/09.07.2020 (Β' 2855), 19505/01.03.2022 (Β' 1238), 67442/18.07.2022 (Β' 3819), 84253/13.09.2022 (Β' 4898) και 45580/04.05.2023 (Β' 3157) όμοιές της.

24. Την υπ' αρ. 2977/11.08.2023 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.ΥΠ.Α.

25. Την υπό στοιχεία 76897 ΕΞ 2022/02.06.2022 γνωμοδότηση 093/2022 της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων του Υπουργείου Οικονομικών.

26. Την υπ' αρ. 771942/04.07.2023 βεβαίωση δέσμευσης πίστωσης της Δ.ΥΠ.Α.

27. Τις υπ' αρ. 01-02/479/16.01.2023 (ΑΔΑ: 9ΕΕΡ4691Ω2-ΜΟΕ), 01-06/426/16.01.2023 (ΑΔΑ: 6ΗΦ74691Ω2-ΙΑ5), 01-07/7163/21.06.2023 (ΑΔΑ: ΨΟΤ24691Ω2-ΚΟΟ), 01-03/600/16.01.2023 (ΑΔΑ: 68Ξ14691Ω2-ΩΙΔ), 01-05/300/12.01.2023 (ΑΔΑ: 6ΡΨΒ4691Ω2-ΥΥ6), 01-04/421/17.01.2023 (ΑΔΑ: ΩΖΔΣ4691Ω2-ΨΙΩ), 01-08/536/16.01.2023 (ΑΔΑ: 60314691Ω2-ΟΥΕ), 01-07/846/18.01.2023 (ΑΔΑ: ΨΦΥΛ4691Ω2-Κ6Ν), 01-01-/679/17.01.2023 (ΑΔΑ: ΨΛ7Π4691Ω2-Ε01), 01-01/7103/20.06.2023 (ΑΔΑ: ΨΗΨΥ4691Ω2-ΤΓ9) αποφάσεις ανάληψης υποχρέωσης της Δ.ΥΠ.Α.

28. Την υπ' αρ. 64340/06.07.2023 εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

29. Το γεγονός ότι το υλοποιούμενο πρόγραμμα προσφέρει στην ομάδα στόχο, άνεργοι, ηλικίας 55 και άνω που ανήκουν σε ιδιαίτερες ευάλωτες και μειονεκτικές κατηγορίες, αναφορικά με την επανένταξή τους στην αγορά εργασίας, απασχόληση, εξυπηρετώντας ταυτόχρονα την ανάγκη συμπλήρωσης απαραίτητων ετών εργασίας για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού τους δικαιώματος.

30. Την ανάγκη δημιουργίας επιπλέον θέσεων εργασίας μέσω του προγράμματος.

31. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας προκαλείται επιπλέον δαπάνη, πέραν αυτής που προβλέπεται στην κοινή υπουργική απόφαση υπό στοιχεία οικ. 28286/450/20.06.2017 (Β' 2307), ποσού ύψους 156.000.000€. Από το ποσό αυτό η συνολική πρόσθετη επιβάρυνση των προϋπολογισμών των φορέων της γενι-

κής κυβέρνησης αναμένεται να ανέλθει έως το ποσό των 66.000.000,00 επιμεριζόμενη κατά το μέρος της συμμετοχής κάθε δικαιούχου φορέα Γενικής Κυβέρνησης και με την προϋπόθεση ύπαρξης ήδη εγγεγραμμένων πιστώσεων έτους 2023 για τον σκοπό αυτό και στοίχισης της προκαλούμενης δαπάνης με το εκάστοτε ισχύον ΜΠΔΣ. Η επιπλέον δαπάνη που προκαλείται από την επέκταση του προγράμματος σύμφωνα με την παρούσα σε βάρος του προϋπολογισμού της Δ.ΥΠ.Α. αναμένεται να ανέλθει έως το ποσό ύψους 90.000.000,00€, αποφασίζουμε:

Την τροποποίηση της υπό στοιχεία οικ. 28286/450/20.06.2017 (Β' 2307) κοινής υπουργικής απόφασης, ως ακολούθως:

Α. Το άρθρο 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1

Στόχος του προγράμματος

Στόχος του προγράμματος είναι η δημιουργία 21.500 θέσεων εργασίας πλήρους απασχόλησης για την απασχόληση ανέργων ηλικίας 55 ετών έως 67 ετών, καθώς και ανέργων άνω των 67 ετών και έως 74 ετών που δεν έχουν συμπληρώσει τον απαιτούμενο συντάξιμο χρόνο για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος και απευθύνεται σε: α) κάθε είδους Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ), τους ΟΤΑ α' και β' βαθμού, τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, αποκεντρωμένες Υπηρεσίες ή/και περιφερειακές Διευθύνσεις των φορέων Κεντρικής Διοίκησης, β) επιχειρήσεις, φορείς και οργανισμούς του δημοσίου τομέα, που ασκούν τακτικά οικονομική δραστηριότητα, γ) επιχειρήσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού (Δήμων και Περιφερειών) του ν. 3852/2010 (Α' 87) που ασκούν τακτικά οικονομική δραστηριότητα, που υπάγονται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143)».

Β. Το άρθρο 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 2

Πλαίσιο Ένταξης - Χρηματοδότηση

1.α. Η συνολική προκαλούμενη δαπάνη από την έναρξη έως και την προβλεπόμενη λήξη του προγράμματος προϋπολογίζεται έως το ποσό ύψους τετρακοσίων εξήντα εννέα εκατομμυρίων οκτακοσίων πενήντα δύο χιλιάδων εννιακοσίων είκοσι ενός ευρώ και έντεκα λεπτών (469.852.921,11€), εκ των οποίων ποσό ύψους της Δ.ΥΠ.Α. και ποσό ύψους έως 192.000.000,00€ καλύπτεται από τους προϋπολογισμούς των φορέων της γενικής κυβέρνησης.

β. Η δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού της Δ.ΥΠ.Α. (ΚΑΕ2493) ανήλθε για τα οικονομικά έτη 2018-2022 σε ποσό ύψους 69.085.575,98€, βαρύνει το οικονομικό έτος 2023 έως του ποσού ύψους 45.000.000,00€ και τα επόμενα οικονομικά έτη ως ακολούθως: για το 2024:

έως 35.000.000,00€

για το 2025: έως 45.000.000,00€

για το 2026: έως 45.000.000,00€

για το 2027: έως 38.767.345,13€.

2.1 Οι ενισχύσεις για την απασχόληση που προβλέπονται, χορηγούνται είτε βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) 1407/2013 (L 352) της Επιτροπής, για τις ενισχύσεις ήσ-

σωνος σημασίας (de-minimis), είτε βάσει του άρθρου 32 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 (L 187) της Επιτροπής.

ι. Για τους δικαιούχους που δεν επιλέγουν ως καθεστώς ενίσχυσης το άρθρο 32 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, όπως ισχύει, οι ενισχύσεις χορηγούνται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 1407/2013 της Επιτροπής για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de-minimis).

Τα μέτρα ενίσχυσης που πληρούν το σύνολο των προϋποθέσεων που τίθενται στον Κανονισμό 1407/2013, θεωρείται ότι δεν πληρούν το κριτήριο της δυναμικής νόθευσης του ανταγωνισμού, ως εκ τούτου δεν συνιστούν ενίσχυση με την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 107 ΣΛΕΕ, συνεπώς δεν υπόκεινται στην υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 108 αυτής. Συναφώς, πρέπει να εξεταστεί η τήρηση των σχετικών προϋποθέσεων.

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1, του Κανονισμού (ΕΕ) 1407/2013, οι τομείς της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, με την έννοια του άρθρου 5 (δ) του Κανονισμού 1379/2013 του Συμβουλίου, της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων (όπως ορίζεται στο άρθρο 2, παρ. 1 του Κανονισμού), της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων (όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα τέτοιων προϊόντων που πωλούνται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις, και όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς), των εξαγωγών προς τρίτες χώρες ή κράτη-μέλη και των ενισχύσεων για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών αντί των εισαγόμενων, δεν είναι επιλέξιμοι για ενισχύσεις, δυνάμει της παρούσας.

Όταν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται σε τομείς οι οποίοι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Καν. 1407/2013 (άρθρο 1) και σε έναν ή περισσότερους από τους τομείς οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω Κανονισμού ή ασκούν άλλες δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής αυτού, πρέπει να διασφαλίζει, με κατάλληλα μέσα, όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων, η υποχρέωση διακριτής λογιστικής παρακολούθησης ή η διάκριση του κόστους, ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ήσσονος σημασίας που χορηγείται δυνάμει της παρούσας, εφόσον κατά την αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση, στην οποία αναφέρεται ρητά ότι το επιχορηγούμενο προσωπικό δεν πρόκειται να απασχοληθεί στο εξαιρούμενο αντικείμενο εργασιών.

Ο Κανονισμός (ΕΕ) 1407/2013 αναφέρεται σε «ενιαία επιχείρηση» (παρ. 2 του άρθρου 2).

Για τους σκοπούς του εν λόγω Κανονισμού και της παρούσας, στην έννοια της «ενιαίας επιχείρησης» περιλαμβάνονται όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους:

α) Μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης.

β) Μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης.

γ) Μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας.

δ) Μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης. Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στις περ. (α) έως (δ) με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται επίσης ενιαία επιχείρηση.

Η ενίσχυση που χορηγείται σε μία επιχείρηση βάσει του προγράμματος, αθροιζόμενη με οποιαδήποτε άλλη de minimis ενίσχυση έχει χορηγηθεί έως τη στιγμή της χορήγησης της υπό εξέταση ενίσχυσης, δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό των 200.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης. Το συνολικό ποσό ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγείται σε μία επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον τομέα των οδικών, εμπορευματικών μεταφορών δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό των 100.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών. Εάν μια επιχείρηση εκτελεί οδικές εμπορευματικές μεταφορές για λογαριασμό τρίτων, και ασκεί και άλλες δραστηριότητες για τις οποίες ισχύει το ανώτατο όριο των 200.000 ευρώ, τότε μπορεί να ισχύει το ανώτατο όριο των 200.000 ευρώ για την επιχείρηση, με την προϋπόθεση ότι υπάρχει σαφής διαχωρισμός των δραστηριοτήτων της ή διάκριση των στοιχείων του κόστους, ούτως ώστε η στήριξη που αναλογεί στη δραστηριότητα των οδικών εμπορευματικών μεταφορών να μην υπερβαίνει το ποσό των 100.000 ευρώ και να μη χρησιμοποιείται ενίσχυση ήσσονος σημασίας για την απόκτηση οχημάτων οδικών εμπορευματικών μεταφορών.

Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσο η νέα ενίσχυση ήσσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο. Οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που είχαν χορηγηθεί νομίμως πριν από τη συγχώνευση ή την εξαγορά παραμένουν νόμιμες.

Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ήσσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας πρέπει να κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης.

Ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που χορηγούνται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 1407/2013 μπορούν να σωφρευονται με ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που χορηγούνται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 360/2012 της Επιτροπής μέχρι το ανώτατο όριο που καθορίζεται στον εν λόγω Κανονι-

σμό. Μπορούν να σωρεύονται με ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που χορηγούνται βάσει άλλων κανονισμών για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας μέχρι το σχετικό ανώτατο όριο που καθορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 1407/2013.

Απαγορεύεται η σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης υψηλού κινδύνου, αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε Κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

Ο σχετικός έλεγχος σώρευσης διενεργείται μέσω υποβληθείσας κατά την αίτηση χρηματοδότησης υπεύθυνης δήλωσης εκ μέρους της δικαιούχου επιχείρησης, στην οποία αναφέρεται οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας έλαβε η οικεία επιχείρηση σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης όπως έχει οριστεί ανωτέρω βάσει του παραπάνω Κανονισμού ή άλλων Κανονισμών για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κατά τα δύο προηγούμενα οικονομικά έτη και κατά το τρέχον οικονομικό έτος, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 1407/2013, καθώς και μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, σύμφωνα με την υπό στοιχεία 59886/ΕΥΚΕ913/11.06.2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών σχετικά με τη λειτουργία του ΠΣΣΕΗΣ (Β' 2417 - ΑΔΑ: ΩΦ7Π46ΜΤΛΡ-ΔΝΩ) και του αρχείου της Υπηρεσίας (ΚΠΑ 2).

Ο δικαιούχος ενημερώνεται εγγράφως μέσω της εγκριτικής απόφασης από την υπηρεσία ΚΠΑ 2 της Δ.ΥΠ.Α. για το ύψος του ποσού της ενίσχυσης [παρ. 1 του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 1407/2013, καθώς και ότι πρόκειται για ενίσχυση ήσσονος σημασίας με ρητή παραπομπή στον Κανονισμό (ΕΕ) 1407/2013 (αναφέροντας τον τίτλο και τα στοιχεία δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Ως ημερομηνία χορήγησης της συνολικής ενίσχυσης νοείται η ημερομηνία της εγκριτικής απόφασης [παρ. 4 του άρθρου 3 Κανονισμού (ΕΕ) 1407/2013] ανεξάρτητα από την ημερομηνία καταβολής της. Οι ενισχύσεις που καταβάλλονται σε δόσεις ανάγονται στην αξία τους κατά το χρόνο χορήγησής τους, με το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης.

ii. Για τους δικαιούχους που επιλέξουν να ενταχθούν βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής Κατά Κατηγορία-ΓΚΑΚ) ο οποίος έχει δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 187) και έχει τροποποιηθεί με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1315 της 30ης Ιουνίου 2023 (ΕΕ L 167/1 της 30.06.2023), οι ενισχύσεις για την απασχόληση που προβλέπονται στο παρόν πρόγραμμα, χορηγούνται βάσει του άρθρου 32 του Κανονισμού αυτού.

Τα καθεστώτα ενισχύσεων για την πρόσληψη εργαζομένων σε μειονεκτική θέση [άρθρο 32 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014] συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παρ. 3 της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παρ. 3 αυτής, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 32 και του Κεφαλαίου Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014. Συναφώς, πρέπει να εξεταστεί η τήρηση των σχετικών προϋποθέσεων.

Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 1 του Κεφαλαίου Ι του ΓΚΑΚ, ο ΓΚΑΚ δεν εφαρμόζεται σε ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές και σε ενισχύσεις που εξαρτώνται από την κατά προτίμηση χρήση εγχώριων προϊόντων αντί των εισαγομένων. Επιπλέον, σύμφωνα με την παρ. 3 του ίδιου άρθρου, δεν είναι επιλέξιμοι για ενισχύσεις βάσει του ΓΚΑΚ οι τομείς της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων, αν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις ή όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς, και οι ενισχύσεις που διευκολύνουν την παύση λειτουργίας μη ανταγωνιστικών ανθρακωρυχείων (απόφαση 2010/787 του Συμβουλίου).

Σύμφωνα με την παρ. 5 του ίδιου άρθρου, δεν εφαρμόζεται στα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που συνιστούν είτε αυτά καθαυτά είτε οι όροι που τα συνοδεύουν ή η εφαρμοζόμενη μέθοδος χρηματοδότησής τους, παραβίαση του δικαίου της Ένωσης που τα καθιστά παράνομα στο σύνολό τους και ιδίως: α) σε μέτρα ενίσχυσης βάσει των οποίων η χορήγηση ενισχύσεων υπόκειται στην υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί στο αντίστοιχο κράτος μέλος είτε την έδρα του είτε την κύρια εγκατάστασή του. Ωστόσο, είναι αποδεκτή η υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί, κατά τη χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, εγκατάσταση ή υποκατάσταση στο κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση, β) σε μέτρα ενίσχυσης βάσει των οποίων η χορήγηση ενισχύσεων υπόκειται στην υποχρέωση του δικαιούχου να χρησιμοποιεί προϊόντα εγχώριας παραγωγής ή εθνικές υπηρεσίες και γ) σε μέτρα ενίσχυσης τα οποία περιορίζουν τη δυνατότητα των δικαιούχων να κάνουν χρήση των αποτελεσμάτων έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε άλλα κράτη μέλη.

Εάν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται τόσο στους τομείς που εξαιρούνται σύμφωνα με τα παραπάνω όσο και στους τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΓΚΑΚ, ο ΓΚΑΚ εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται στους τομείς αυτούς, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται με τα κατάλληλα μέσα, όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση των δαπανών, ότι οι δραστηριότητες που ασκούνται στους εξαιρούμενους τομείς δεν επωφελούνται από τις ενισχύσεις που χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του ΓΚΑΚ.

Σύμφωνα με την περ. (ιε) της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΚ) 651/2014 όπως έχει τροποποιηθεί με την περ. γ της παρ. 3 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1315 της Επιτροπής, οι ενισχύσεις για την πρό-

σληψη εργαζομένων σε μειονεκτική θέση δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα 5,5 εκατ. ευρώ ανά έτος ανά επιχείρηση. Το ανωτέρω όριο δεν επιτρέπεται να καταστρατηγείται με τον τεχνητό διαχωρισμό των καθεστώτων ενισχύσεων (παρ. 2 του άρθρου 4 του ΓΚΑΚ).

Στον ως άνω έλεγχο ορίων μεμονωμένων κοινοποιήσεων αθροίζονται και οι ενισχύσεις που έχει λάβει η επιχειρηματική μονάδα στο σύνολο της. Οι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχειρήσεις ανήκουν στην ίδια επιχειρηματική μονάδα.

Σύμφωνα με την παρ. 5(γ) του άρθρου 6 του ΓΚΑΚ δεν απαιτείται να έχουν ή θεωρείται ότι έχουν χαρακτήρα κινήτρου οι ενισχύσεις για την πρόσληψη εργαζομένων σε μειονεκτική θέση με τη μορφή επιδότησης μισθού, εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 32.

Με σκοπό την εξακρίβωση της τήρησης των ορίων κοινοποίησης και των μέγιστων εντάσεων ενίσχυσης, λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των κρατικών ενισχύσεων που χορηγούνται στην επιχείρηση, όπως η έννοιά της λογίζεται στο πλαίσιο του ΓΚΑΚ [Παράρτημα Ι του ΓΚΑΚ (αιτούσα και συνδεδεμένες)]. Για τον υπολογισμό της έντασης και των επιλέξιμων δαπανών, όλα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται, υπολογίζονται πριν την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων και τεκμηριώνονται εγγράφως με σαφή, συγκεκριμένο και επικαιροποιημένο τρόπο. Οι οφειλόμενες για το μέλλον ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που καταβάλλονται σε περισσότερες δόσεις, ανάγονται στην αξία τους κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης με το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά το χρόνο της χορήγησης. Ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης είναι η ημερομηνία απονομής στον δικαιούχο του ένομου δικαιώματος να λάβει την ενίσχυση, βάσει του εφαρμοστέου εθνικού καθεστώτος.

Οι απαλλασσόμενες βάσει του ΓΚΑΚ ενισχύσεις μπορούν να σωρευθούν με οποιοσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εφόσον αφορούν διαφορετικές προσδιορισμένες επιλέξιμες δαπάνες.

Οι απαλλασσόμενες βάσει του ΓΚΑΚ ενισχύσεις μπορούν να σωρευθούν με οποιοσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, όσον αφορά τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, μόνο εάν η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζεται στην ενίσχυση αυτή βάσει του ΓΚΑΚ.

Οι απαλλασσόμενες βάσει του ΓΚΑΚ κρατικές ενισχύσεις δεν σωρεύονται με οποιοσδήποτε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο Κεφάλαιο ΙΙΙ του ΓΚΑΚ (άρθρο 32 του ΓΚΑΚ).

Εάν ενωσιακή χρηματοδότηση (που δεν τελεί υπό τον έλεγχο του κράτους μέλους) συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι κρατικές ενισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται

για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας (παρ. 2 άρθρο 8 ΓΚΑΚ).

Ο σχετικός έλεγχος διενεργείται μέσω υποβληθείσας κατά την αίτηση χρηματοδότησης υπεύθυνης δήλωσης εκ μέρους της δικαιούχου επιχείρησης στην οποία αναφέρεται οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση έλαβε η οικεία επιχείρηση βάσει του Κανονισμού 651/2014.

Ο δικαιούχος ενημερώνεται εγγράφως μέσω της εγκριτικής απόφασης από την υπηρεσία ΚΠΑ 2 της Δ.ΥΠ.Α. για το ύψος του ποσού της ενίσχυσης.

Ως ημερομηνία χορήγησης της συνολικής ενίσχυσης νοείται η ημερομηνία της εγκριτικής απόφασης.

2.2. Οι δικαιούχοι της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 4 της παρούσας, δεν υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων κρατικών ενισχύσεων, καθότι χρηματοδοτούνται για την άσκηση δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στις ουσιαστικές λειτουργίες του κράτους, στο πλαίσιο άσκησης δημόσιας εξουσίας, οι οποίες δεν θεωρούνται οικονομικές».

Γ. Το άρθρο 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 3
Ρόλος της Δ.ΥΠ.Α.

Σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 74 του ν. 3863/2010 (Α' 115), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 61 του ν. 5045/2023 (Α' 136), είναι δυνατή η ένταξη ανέργων ηλικίας 55 ετών έως 67 ετών καθώς και ανέργων άνω των 67 ετών και έως 74 ετών που δεν έχουν συμπληρώσει τον απαιτούμενο συντάξιμο χρόνο για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος για εργασία στον δημόσιο τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), κατά παρέκκλιση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 2 του ν. 4765/2021 (Α' 6) με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.ΥΠ.Α. Με την παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 1545/1985 (Α' 91), η Δ.ΥΠ.Α. μπορεί να επιδοτεί νέες θέσεις εργασίας σε επιχειρήσεις του πρώτου και δεύτερου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 29 του ν. 1262/1982 (Α' 70), όπως ισχύει.

Μεταξύ των σκοπών της Δ.ΥΠ.Α. είναι η ενίσχυση και διευκόλυνση της ένταξης του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας στην αγορά εργασίας, σύμφωνα με τον ν. 2956/2001 (Α' 258)».

Δ. Το άρθρο 4 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 4
Δικαιούχοι, ωφελούμενοι και προϋποθέσεις συμμετοχής

1. Δικαιούχοι του προγράμματος είναι:
α) κάθε είδους Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) ΟΤΑ α' και β' βαθμού, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, αποκεντρωμένες Υπηρεσίες ή/και περιφερειακές Διευθύνσεις των φορέων Κεντρικής Διοίκησης,
β) επιχειρήσεις, φορείς και οργανισμοί του δημόσιου τομέα, που ασκούν οικονομική δραστηριότητα,

γ) επιχειρήσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού (Δήμων και Περιφερειών) του ν. 3852/2010, που ασκούν οικονομική δραστηριότητα.

Η συμμετοχή των δικαιούχων στο πρόγραμμα τελεί υπό την προϋπόθεση ύπαρξης ήδη εγγεγραμμένων πιστώσεων στον προϋπολογισμό του έτους 2023 για τον σκοπό αυτό και στοίχισης της προκαλούμενης δαπάνης με το εκάστοτε ισχύον ΜΠΔΣ.

Δεν εντάσσονται:

α. Οι επιχειρήσεις πρώτου και δεύτερου βαθμού της τοπικής αυτοδιοίκησης (Δήμων και Περιφερειών) που δεν ασκούν τακτική οικονομική δραστηριότητα.

β. Τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου δημοσίου χαρακτήρα και σκοπού, που «εξήλθαν» από τον δημόσιο τομέα, με νομοθετική ρύθμιση, ή όσα ρητά εξαιρέθηκαν, κατά τη σύστασή τους, από αυτόν.

γ. Οι ανώνυμες εταιρείες του Δημοσίου που εξ υπαρχής δεν υπήχθησαν στο δημόσιο τομέα, καθώς και τις δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί (Δ.Ε.Κ.Ο.), που «εξήλθαν» από τον δημόσιο τομέα, αν και οι δημόσιες αρχές ασκούν σε αυτές, άμεσα ή έμμεσα, καθοριστική επιρροή.

δ. Οι ανώνυμες εταιρείες παροχής υπηρεσιών ή παραγωγής αγαθών γενικότερου οικονομικού συμφέροντος, οι οποίες εξήλθαν από τον έλεγχο του Δημοσίου ή ουδέποτε υπήχθησαν σε αυτόν και δεν αποτελούν δημόσιες επιχειρήσεις.

ε. Τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη δημοσίου χαρακτήρα, αλλά κοινωφελούς σκοπού, καθώς και τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου διεθνούς χαρακτήρα (ελληνικοί φορείς διεθνούς χαρακτήρα), τα οποία ασκούν έργο γενικότερης σημασίας και για τα οποία εκδηλώνεται η άσκηση του δικαιώματος εποπτείας του κράτους.

στ. Οι ακόλουθες δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί, οι οποίες ευρίσκονται εκτός του δημοσίου τομέα, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 1 και το άρθρο 15 του ν. 3429/2005 (Α' 314):

αα. Οι εισηγμένες σε χρηματιστήριο ανώνυμες εταιρείες, εφόσον το Δημόσιο ή άλλα νομικά πρόσωπα του δημοσίου τομέα συμμετέχουν στο μετοχικό τους κεφάλαιο, με οποιοδήποτε ποσοστό συμμετοχής.

ββ. Οι συνδεδεμένες, με τις εισηγμένες σε χρηματιστήριο επιχειρήσεις, ανώνυμες εταιρείες.

γγ. Οι ανώνυμες εταιρείες, για τις οποίες έχει εκδοθεί απόφαση έναρξης διαδικασιών αποκρατικοποίησης.

ζ. Επιχειρήσεις, φορείς και οργανισμοί σε βάρος των οποίων εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή και του Δικαστηρίου, με την οποία μία ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη.

η. Οι επιχειρήσεις, φορείς και οργανισμοί που δραστηριοποιούνται σε τομείς, στους οποίους δεν εφαρμόζεται ο Κανονισμός 1407/2013 (σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1 του Κανονισμού) και ο ΓΚΑΚ (σύμφωνα με το άρθρο 1 του ΓΚΑΚ).

θ. Οι εποχικές επιχειρήσεις για την πρόσληψη επιχορηγούμενων ως εποχικό προσωπικό τους.

ι. Οι προβληματικές επιχειρήσεις (βλ. Παράρτημα), με εξαίρεση επιχειρήσεις που δεν ήταν προβληματικές την 31η Δεκεμβρίου 2019, αλλά κατέστησαν προβληματι-

κές κατά την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2020 έως την 31η Δεκεμβρίου 2021, σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 4 του άρθρου 1 του ΓΚΑΚ.

Προκειμένου μία επιχείρηση να υπαχθεί στο πρόγραμμα, πρέπει να υποβάλει:

αα. Υπεύθυνη δήλωση του λογιστή της επιχείρησης που να βεβαιώνει ότι η επιχείρηση την 31.12.2019 (ανάλογα με τη νομική μορφή και το είδος των βιβλίων της επιχείρησης) σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στο σημείο Α του Παραρτήματος Ι του ΓΚΑΚ:

- είτε δεν είχε απωλέσει πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών,

- είτε δεν είχε απωλέσει πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών.

Το ανωτέρω δεν απαιτείται στην περίπτωση ανεξάρτητων ατομικών επιχειρήσεων, καθώς και στην περίπτωση των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων.

Επιπλέον, αν πρόκειται για μεγάλη επιχείρηση να βεβαιώνεται ότι τα τελευταία δύο έτη:

- ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης δεν ήταν υψηλότερος του 7,5,

- ο δείκτης κάλυψης των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDA interest coverage ratio) δεν ήταν κάτω του 1,0.

ββ. Πιστοποιητικό φερεγγυότητας.

1Α. Για τους δικαιούχους που θα επιχορηγηθούν βάσει του άρθρου 32 του Κανονισμού 651/2014 (L187) της Επιτροπής, όπως ισχύει, πρέπει η δημιουργούμενη θέση εργασίας, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 32 του Κανονισμού, να αντιπροσωπεύει καθαρή αύξηση του αριθμού των εργαζομένων της, σε σχέση με το μέσο όρο των δώδεκα (12) τελευταίων μηνών, που προηγούνται του μήνα υποβολής της αίτησης υπαγωγής.

Ως αριθμός εργαζομένων, σύμφωνα με το σημείο 19 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΚ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, όπως ισχύει, νοείται ο αριθμός των ετήσιων μονάδων εργασίας (Ε.Μ.Ε.), δηλαδή ο αριθμός των εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που έχουν εργαστεί κατά τη διάρκεια των δώδεκα (12) τελευταίων μηνών, που προηγούνται του μήνα υποβολής αίτησης υπαγωγής της επιχείρησης.

Η μερική απασχόληση δηλαδή οι απασχολούμενοι με συμβάσεις εργασίας μερικής απασχόλησης και η εποχική απασχόληση δηλαδή οι απασχολούμενοι με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου, υπολογίζονται στην καθαρή αύξηση και ισοδυναμούν με κλάσμα ετησίων μονάδων εργασίας.

2. Ωφελούμενοι

Ωφελούμενοι είναι άνεργοι ηλικίας 55 ετών έως 67 ετών καθώς και άνεργοι άνω των 67 ετών και έως 74 ετών που δεν έχουν συμπληρώσει τον απαιτούμενο συντάξιμο χρόνο για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος που θα προσληφθούν από τις επιχειρήσεις που θα ενταχθούν στο πρόγραμμα, εγγεγραμμένοι στο Ψηφιακό Μητρώο ανέργων των Υπηρεσιών της Δ.ΥΠ.Α.

2.1 Οι ωφελούμενοι οφείλουν:

α1) αν ο δικαιούχος επιλέξει το καθεστώς ενίσχυσης βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) 1407/2013 (L 352) της Επιτρο-

πής, για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de-minimis), να είναι εγγεγραμμένοι στο Ψηφιακό Μητρώο ανέργων των Υπηρεσιών της Δ.ΥΠ.Α., ηλικίας 55 ετών έως 67 ετών ή ηλικίας άνω των 67 ετών και έως 74 ετών που δεν έχουν συμπληρώσει τον απαιτούμενο συντάξιμο χρόνο για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος, κατά την υπόδειξη τους από το αρμόδιο ΚΠΑ2 και μέχρι την πρόσληψή τους.

α2) αν ο δικαιούχος επιλέξει το καθεστώς ενίσχυσης βάσει του άρθρου 32 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 (L 187) της Επιτροπής, όπως ισχύει, να είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο ανέργων των Υπηρεσιών της Δ.ΥΠ.Α., ηλικίας 55 ετών έως 67 ετών ή ηλικίας άνω των 67 ετών και έως 74 ετών που δεν έχουν συμπληρώσει τον απαιτούμενο συντάξιμο χρόνο για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

β) να έχουν συμπληρώσει το τυποποιημένο έντυπο εξατομικευμένης προσέγγισης και να διαθέτουν συμπληρωμένο Ψηφιακό Ατομικό Σχέδιο Δράσης (ΑΣΔ).

γ) να είναι Έλληνες πολίτες, πολίτες κρατών - μελών της Ε.Ε. (ν. 2431/1996), Βορειοηπειρώτες, ομογενείς και ομογενείς που προέρχονται από την Κωνσταντινούπολη και από τα νησιά Ίμβρο και Τένεδο, χωρίς να απαιτείται πιστοποιητικό ελληνικής ιθαγένειας, υπό την προϋπόθεση ότι η ιδιότητα τους ως Ελλήνων κατά το γένος και τη συνείδηση αποδεικνύεται με άλλους τρόπους (ν.δ. 3832/1958).

Για τους πολίτες κρατών μελών της Ε.Ε. απαιτείται η γνώση της ελληνικής γλώσσας σε βαθμό επαρκή για την άσκηση των καθηκόντων του οικείου κλάδου, η οποία αποδεικνύεται με πιστοποιητικό ελληνομάθειας (ν. 2413/1996 παρ. 1 του άρθρου 10) που χορηγείται από το Κέντρο ελληνικής γλώσσας: α) ΥΠΕΠΘ Ανδρέα Παπανδρέου 37, Τ.Κ. 151 80 Αθήνα και β) Καραμαούνα 1, Πλ. Σκρα, Τ.Κ. 551 32 Θεσσαλονίκη, των κατωτέρω επιπέδων:

Α' ΕΠΙΠΕΔΟ/Α2 ΕΠΙΠΕΔΟ (Σ.Ε.): Για την Κατηγορία Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (Υ.Ε.).

Β' ΕΠΙΠΕΔΟ/Β1 ΕΠΙΠΕΔΟ (Σ.Ε.): Για την Κατηγορία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Δ.Ε.) μη Διοικητικού Προσωπικού ή και Εργατοτεχνικού Προσωπικού.

Γ' ΕΠΙΠΕΔΟ/Β2 ΕΠΙΠΕΔΟ (Σ.Ε.): Για την Κατηγορία Πανεπιστημιακής (Π.Ε.) και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Τ.Ε.), μη Διοικητικού Προσωπικού και για την Κατηγορία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Δ.Ε.) Διοικητικού Προσωπικού.

Δ' ΕΠΙΠΕΔΟ/Π ΕΠΙΠΕΔΟ (Σ.Ε.): Για την Κατηγορία Πανεπιστημιακής (Π.Ε.) και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Τ.Ε.) Διοικητικού Προσωπικού.

Επίσης, αποδεικνύεται με αντίστοιχο πιστοποιητικό του Σχολείου της Ελληνικής Γλώσσας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Πανεπιστημιούπολη, Θεσσαλονίκη, Τ.Κ. 54006), το οποίο χορηγείται ύστερα από σχετική εξέταση του υποψηφίου ή από άλλη σχολή ή σχολείο ελληνικής γλώσσας.

δ) Κατά τη διαδικασία της πρόσληψης τους από τον δικαιούχο:

αα) να μην έχουν καταδικαστεί για κακούργημα και σε οποιαδήποτε ποινή για κλοπή, υπεξαίρεση (κοινή ή

στην υπηρεσία), απάτη, εκβίαση, πλαστογραφία, απιστία δικηγόρου, δωροδοκία, καταπίεση, απιστία περί την υπηρεσία, παράβαση καθήκοντος, καθ' υποτροπή συκοφαντική δυσφήμιση, καθώς και για οποιοδήποτε έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή έγκλημα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής.

ββ) να μην είναι υπόδικοι που έχουν παραπεμφθεί με τελεσίδικο βούλευμα ή κατ' άλλον νόμιμο τρόπο (άρθρο 43 του ν. 4319/2013) για κακούργημα ή για πλημμέλημα της περ. α, έστω και αν το αδίκημα αυτό έχει παραγραφεί.

γγ) να μην έχουν στερηθεί λόγω καταδίκης τα πολιτικά τους δικαιώματα και για όσο χρόνο διαρκεί η στέρηση αυτή.

δδ) να μην τελούν υπό στερητική δικαστική συμπαράσταση (πλήρη ή μερική), υπό επικουρική δικαστική συμπαράσταση (πλήρη ή μερική) και υπό τις δύο αυτές καταστάσεις.

εε) να μην έχουν απολυθεί από θέση δημόσιας υπηρεσίας ή Ο.Τ.Α. ή άλλου Νομικού Προσώπου του Δημόσιου τομέα, λόγω επιβολής της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσεως ή λόγω καταγγελίας της σύμβασης εργασίας για σπουδαίο λόγο, οφειλόμενο σε υπαιτιότητα του εργαζομένου, αν δεν παρέλθει πενταετία από την απόλυση.

στστ) Προκειμένου για ειδικότητες βοηθητικού ή ανειδίκευτου προσωπικού, εξαιρούνται από το κώλυμα οι υποψήφιοι που έχουν εκτίσει την ποινή ή τα μέτρα ασφαλείας που τους έχουν επιβληθεί, έχουν αρθεί ή έχουν απολυθεί υπό όρους.

ε) Ειδικά για τους ανέργους ηλικίας άνω των εξήντα επτά ετών (67) και έως εβδομήντα τεσσάρων ετών (74), είναι δυνατή η ένταξή τους στο πρόγραμμα, εφόσον δεν έχουν συμπληρώσει τον απαιτούμενο συντάξιμο χρόνο για θεμελίωση πλήρους συνταξιοδοτικού δικαιώματος, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και έπειτα από υπεύθυνη δήλωση του ανέργου πριν από την υπόδειξη του ότι δεν έχει θεμελιώσει πλήρες συνταξιοδοτικό δικαίωμα και δεν έχει υποβάλει αίτηση για λήψη σύνταξης λόγω γήρατος.

2.2 Δεν είναι δυνατή η υπαγωγή για άτομα που:

αα) τυχόν τοποθετούνται αναγκαστικά με τις διατάξεις του ν. 2643/1998.

ββ) θα προσληφθούν στο πλαίσιο ένταξης της επιχείρησης σε οποιοδήποτε άλλο καθεστώς ενίσχυσης για την κάλυψη σχετικών συμβατικών της υποχρεώσεων, π.χ. επενδυτικό σχέδιο, το οποίο επίσης επιχορηγεί το μισθολογικό ή/και το μη μισθολογικό κόστος για τα άτομα αυτά,

γγ) θα προσληφθούν από τους δικαιούχους εργοδότες, προκειμένου να διαθέσουν τις υπηρεσίες τους σε άλλον εργοδότη (δευτερογενής ή έμμεσος εργοδότης),

δδ) θα απασχοληθούν με μίσθωση - σύμβαση έργου ή έμμισθη εντολή,

εε) δεν θα απασχοληθούν με συμβάσεις μισθωτής εξαρτημένης εργασίας, σύμφωνα με την κείμενη εργατική νομοθεσία,

στστ) που προσελήφθησαν από την επιχείρηση μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

Οι άνεργοι δεν υποβάλουν οι ίδιοι αίτηση, αλλά υποδεικνύονται με συστατικό σημείωμα από την αρμόδια Υπηρεσία (ΚΠΑ2) σύμφωνα με όσα ορίσει η Δημόσια Πρόσκληση. Ως αρμόδια Υπηρεσία ορίζεται η υπηρεσία (ΚΠΑ2) έκδοσης της εγκριτικής απόφασης».

Ε. Το άρθρο 5 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 5

Διαδικασία υπαγωγής δικαιούχων

1. α) Τα κάθε είδους Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, αποκεντρωμένες Υπηρεσίες ή/και περιφερειακές Δ/νσεις των φορέων Κεντρικής Διοίκησης, β) οι επιχειρήσεις, φορείς και οργανισμοί του δημόσιου τομέα, που ασκούν οικονομική δραστηριότητα και γ) οι επιχειρήσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού (Δήμων και Περιφερειών) του ν. 3852/2010, που ασκούν οικονομική δραστηριότητα και επιθυμούν να ενταχθούν στο πρόγραμμα, υποβάλλουν αποκλειστικά με ηλεκτρονικό τρόπο, ως πιστοποιημένοι χρήστες των ηλεκτρονικών υπηρεσιών της διαδικτυακής πύλης της Δ.ΥΠ.Α. με τη χρήση των κωδικών πρόσβασης (Όνομασία Χρήστη και Συνθηματικό), την «Αίτηση συμμετοχής στο εν λόγω πρόγραμμα. Η αίτηση είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα του Οργανισμού (www.dypa.gov.gr).

2. Στην περίπτωση έκδοσης εγκριτικής απόφασης, προσδιορίζεται ο ακριβής αριθμός των ατόμων για τα οποία αιτείται και δικαιούται να επιχορηγηθεί η επιχείρηση, ή οι δικαιούχοι της περ. Α' της παρ. 1 του ίδιου άρθρου, σύμφωνα με τα στοιχεία της αίτησης υπαγωγής που έχει υποβάλει η επιχείρηση, όπως ο αιτούμενος αριθμός ατόμων (νέες θέσεις εργασίας), στα πλαίσια του καθεστώτος ενίσχυσης και αποστέλλεται με e-mail στη δικαιούχο επιχείρηση.

3. Ο αρμόδιος «διαχειριστής» (εργασιακός σύμβουλος), αφού ελέγχει τη διαθεσιμότητα του εργατικού δυναμικού, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που έχουν καθοριστεί για τις θέσεις απασχόλησης που ζητά η επιχείρηση, ενημερώνοντας σχετικά τον Προϊστάμενο και δυναμικά όλους τους υπόλοιπους εργασιακούς συμβούλους της Υπηρεσίας, δύναται να υποδείξει ανέργους σύμφωνα με την παρακάτω διαδικασία:

Με στόχο τη σύζευξη προσφοράς και ζήτησης εργασίας, η υπόδειξη των ανέργων στις δικαιούχους επιχειρήσεις διενεργείται από τους εργασιακούς συμβούλους των Υπηρεσιών (Κ.Π.Α.2) μέσω συστατικού σημειώματος και σύμφωνα με:

α) Τη διαδικασία εγγραφής των δικαιούχων στο σύστημα προσφοράς - ζήτησης εργασίας στο Ψηφιακό Μητρώο της Δ.ΥΠ.Α.,

β) την αίτηση - υπεύθυνη δήλωση - εντολή κενής θέσης εργασίας από τη δικαιούχο επιχείρηση, και

γ) τη διαδικασία της εξατομικευμένης προσέγγισης βάσει των προτάσεων που εμπεριέχονται στα ψηφιακά ατομικά σχέδια δράσης των προς υπόδειξη ανέργων.

4. Εντός τριάντα (30) ημερών από την έκδοση της εγκριτικής απόφασης υπαγωγής στο πρόγραμμα, η επιχείρηση προβαίνει σε πρόσληψη του ατόμου. Η επιχείρη-

ση προβαίνει στην ηλεκτρονική αναγγελία πρόσληψης των υποδειχθέντων μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος ΕΡΓΑΝΗ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ: ΣΕΠΕ-Δ.ΥΠ.Α.-e-ΕΦΚΑ).

Είναι δυνατή η επιμήκυνση της ως άνω προθεσμίας για την αναγγελία πρόσληψης κατά τριάντα (30) ημέρες μετά από αίτηση του εργοδότη και ύστερα από απόφαση του Προϊσταμένου της Υπηρεσίας.

Με τη δημόσια πρόσκληση εξειδικεύεται η διαδικασία υπόδειξης των ωφελουμένων του προγράμματος.

5. Προκειμένου να διασφαλιστούν οι αρχές της αξιοκρατίας, της αντικειμενικότητας, της διαφάνειας, της αποδοτικότητας και της χρηστής διοίκησης, κατά την επιλογή του ατόμου που προσλαμβάνει για εργασία, ο δικαιούχος οφείλει να ενημερώνει εγγράφως το ΚΠΑ2 με πλήρη και επαρκώς αιτιολογημένη αναφορά ως προς τα αντικειμενικά ή άλλα κριτήρια που εφάρμοσε σχετικά με την αποδοχή ή μη των υποδειχθέντων. Η αιτιολογημένη αναφορά του προηγούμενου εδαφίου και τα κριτήρια που αναγράφονται σε αυτή δεν δύναται να οδηγήσουν σε ανάκληση της απόφασης υπαγωγής στο πρόγραμμα από πλευράς Δ.ΥΠ.Α.

6. Η ίδια ως άνω διαδικασία ακολουθείται και σε περίπτωση τυχόν αντικατάστασης.

7. Σε περίπτωση αποχώρησης του επιχορηγούμενου κατά τη διάρκεια του προγράμματος, η επιχείρηση δύναται να τον αντικαταστήσει κατόπιν υπόδειξης ανέργου από την αρμόδια Υπηρεσία. Η επιχείρηση προβαίνει σε νέα ηλεκτρονική αναγγελία πρόσληψης μέσω του ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ (ΣΕΠΕ-Δ.ΥΠ.Α.-e-ΕΦΚΑ).

8. Για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή, υλοποίηση και παρακολούθηση του προγράμματος, γίνεται από τον αρμόδιο υπάλληλο του ΚΠΑ2 ταυτοποίηση των αναγγελιών πρόσληψης της επιχείρησης στο Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ και των συστατικών σημειωμάτων με τις εγκριθείσες θέσεις.

9. Ύστερα από τη λήξη της προθεσμίας για την πρόσληψη, ο Προϊστάμενος της αρμόδιας Υπηρεσίας Απασχόλησης προβαίνει στην έκδοση απόφασης: i) ολικής ανάκλησης της εγκριτικής απόφασης, στην περίπτωση που η επιχείρηση δεν κάλυψε το σύνολο των αιτηθεισών θέσεων, ή ii) τροποποίησης προϋπολογισμού λόγω μερικής ανάκλησης θέσεων, στην περίπτωση που η επιχείρηση κάλυψε μέρος των αιτηθεισών θέσεων.

10. Εάν οι θέσεις, που έχει αιτηθεί η επιχείρηση, δεν καλυφθούν εντός της ανωτέρω προθεσμίας θεωρούνται άκυρες και ο Προϊστάμενος προβαίνει σε ανάκληση της εγκριτικής απόφασης υπαγωγής. Εάν η επιχείρηση προβεί στην πρόσληψη ανέργων, οι οποίοι δεν έχουν υποδειχθεί με συστατικό σημείωμα από την Υπηρεσία (ΚΠΑ2) τότε οι προσλήψεις αυτές θεωρούνται άκυρες και ο Προϊστάμενος προβαίνει σε ανάκληση της εγκριτικής απόφασης υπαγωγής.

11. Ο υπεύθυνος διαχειριστής του συστήματος ενημερώνει υποχρεωτικά το ηλεκτρονικό σύστημα των αιτήσεων και για τις περιπτώσεις της απόρριψης μιας αίτησης, της απενεργοποίησης της και της μερικής ή ολικής ανάκλησης αντίστοιχα».

ΣΤ. Το άρθρο 6 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 6

Ποσό και συνολική διάρκεια του προγράμματος

1. Ποσό επιχορήγησης.

α. Για τους δικαιούχους που θα επιχορηγηθούν βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) 1407/2013 (L 352) της Επιτροπής, για τις ενισχύσεις ήσσονος (de-minimis), ως ποσό επιχορήγησης ορίζεται το 75% του μηνιαίου μισθολογικού και μη μισθολογικού κόστους του ωφελούμενου με ανώτατο όριο τα 750 ευρώ μηνιαίως.

β. Για τους δικαιούχους που θα επιχορηγηθούν βάσει του άρθρου 32 του Κανονισμού 651/2014 (L 187) της Επιτροπής, ως ποσό επιχορήγησης ορίζεται το 50% του μηνιαίου μισθολογικού και μη μισθολογικού κόστους του ωφελούμενου με ανώτατο όριο τα 750 ευρώ μηνιαίως.

Η επιχορήγηση υπολογίζεται για κάθε μήνα πλήρους απασχόλησης για τους μισθωτούς και για τους ημερομίσθιους το ανώτερο μέχρι είκοσι πέντε (25) ημέρες ασφάλισης. Στο μισθολογικό και μη μισθολογικό κόστος συμπεριλαμβάνονται οι ακαθάριστες πραγματικές μηνιαίες αποδοχές και οι εισφορές που βαρύνουν τον εργοδότη. Οι αποδοχές και η ασφάλιση των επιχορηγούμενων καθορίζονται από την κείμενη εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία.

Τα ανωτέρω ισχύουν και για τους ενταγμένους κατά τη δημοσίευση της παρούσας δικαιούχους με τους περιορισμούς της παρ. 2 του άρθρου 2.

2. Είναι δυνατόν επιχορηγούμενος να πραγματοποιήσει κάτω των 25 ημερομισθίων στην περίπτωση που ο λόγος απουσίας αφορά στο πρόσωπο του εργαζόμενου, επιχορηγούμενου και μη. Για κάθε ημέρα απασχόλησης λιγότερη των 25 ημερών το ανωτέρω μηνιαίο ποσό επιχορήγησης, όπως διαμορφώνεται κάθε φορά, μειώνεται κατά 1/25.

3. Για την πρόσληψη ανέργων, η διάρκεια της επιχορήγησης ορίζεται στους δώδεκα (12) μήνες με δυνατότητα επέκτασης για άλλους δώδεκα (12) μήνες, ύστερα από αίτηση που θα υποβάλει ο δικαιούχος εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από τη λήξη του 12μηνου απασχόλησης με την επιφύλαξη αντίθετης πρόβλεψης του Γενικού Μέρους του ΓΚΑΚ ή του άρθρου 32 αυτού. Είναι δυνατή η επιμήκυνση της ως άνω προθεσμίας κατά τριάντα (30) ημέρες μετά από αίτηση του δικαιούχου και ύστερα από απόφαση του Προϊσταμένου της Υπηρεσίας.

Ζ. Το άρθρο 7 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 7

Διαδικασία και Όροι καταβολής επιχορήγησης

1. Εντός των πρώτων ενενήντα (90) ημερών, που ακολουθούν τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της Α.Π.Δ. του κάθε διμήνου απασχόλησης, η επιχείρηση υποβάλλει την αίτηση με τα σχετικά δικαιολογητικά για καταβολή της επιχορήγησης. Με τη Δημόσια Πρόσκληση ορίζεται ο τρόπος υποβολής της αίτησης και των σχετικών δικαιολογητικών για την καταβολή της επιχορήγησης.

2. Είναι δυνατή η επιμήκυνση της ως άνω προθεσμίας κατά ενενήντα (90) ημέρες, ύστερα από απόφαση του Προϊσταμένου της Υπηρεσίας.

3. Τα δικαιολογητικά που υποβάλλει η επιχείρηση είναι τα εξής:

α. έντυπη κατάσταση απασχολούμενων με τα ακόλουθα στοιχεία:

αα. ονοματεπώνυμο των επιχορηγούμενων βάσει του προγράμματος,

αβ. Αριθμό Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (Α.Μ.Κ.Α.) και Α.Μ.Ε.Φ.Κ.Α. επιχορηγούμενων,

αγ. ημερομηνία πρόσληψής τους μόνο για την πρώτη πληρωμή,

αδ. ημερομηνία γέννησής τους,

αε. τα ημερομίσθια που πραγματοποιήθηκαν κατά μήνα,

αστ. το συνολικό μηνιαίο ακαθάριστο ποσό που δικαιούνται οι εργαζόμενοι το οποίο δεν μπορεί να είναι χαμηλότερο από τον κατώτατο νομοθετημένο μισθό ή ημερομίσθιο, και

β. παραστατικά/αποδεικτικά πληρωμής μισθοδοσίας των επιχορηγούμενων για το αιτούμενο χρονικό διάστημα σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 38 του ν. 4387/2016 (Α' 85) και την υπ' αρ. οικ. 22528/430/2017 (Β' 1721) υπουργική απόφαση,

γ. Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις (Α.Π.Δ.), οι οποίες μπορούν να υποβληθούν και σε ηλεκτρονική μορφή, με συνημμένη υπεύθυνη δήλωση στην οποία αναφέρεται ότι τα στοιχεία που εμπεριέχονται είναι αληθή,

δ. παραστατικά καταβολής ασφαλιστικών εισφορών για το ελεγχόμενο χρονικό διάστημα. Σε περίπτωση ρύθμισης οφειλών προς τον e-ΕΦΚΑ ή το Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (ΕΤΕΑΕΠ), η επιχείρηση προσκομίζει τη ρύθμιση, η οποία πρέπει να συμπεριλαμβάνει το ελεγχόμενο χρονικό διάστημα, και οι δόσεις να καταβάλλονται κανονικά. Εάν κριθεί απαραίτητο, τα ανωτέρω στοιχεία διασταυρώνονται με τον ΕΦΚΑ ή το ΕΤΕΑΕΠ,

ε. αντίγραφο της πρώτης σελίδας του βιβλιαρίου τραπεζής με λογαριασμό IBAN, στο οποίο εμφανίζεται η επωνυμία/ονοματεπώνυμο της επιχείρησης - εργοδότη (μόνο κατά την πρώτη αίτηση καταβολής της επιχορήγησης). Αντίστοιχα για τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης αποδεικτικό ταυτότητας πληρωμής και

στ. υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 είτε με τη σώρευση των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis), είτε με τη σώρευση των ενισχύσεων του Κανονισμού 651/2014 (L187) της Επιτροπής.

4. Τα έντυπα: α. Ε3 Ενιαίο Έντυπο Αναγγελίας Πρόσληψης (Ε3 Αναγγελία Πρόσληψης και Ε4 Συμπληρωματικός Πίνακας Προσωπικού Νέας Πρόσληψης) και β. Ε4 (Πίνακας Προσωπικού) αναζητούνται αυτεπαγγέλτως από το ΚΠΑ2 μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος (ΠΣ) ΕΡΓΑΝΗ.

5. Μετά την υποβολή της αίτησης για καταβολή της επιχορήγησης, το Γραφείο Απασχόλησης του ΚΠΑ2 προβαίνει αμελλητί σε διοικητική επαλήθευση των δικαιολογητικών που έχουν υποβληθεί με το αίτημα της δικαιούχου επιχείρησης. Μετά το πέρας της επαλήθευσης συντάσσεται έκθεση διοικητικής επαλήθευσης και ενημερώνεται σχετικά η επιχείρηση. Στη συνέχεια ο προϊστάμενος του ΚΠΑ2 προβαίνει στην έκδοση σχετικής απόφασης (έγκρισης ή απόρριψης καταβολής επιχορήγησης). Η αρμόδια Υπηρεσία (Κ.Π.Α.2), ύστερα από τον σχετικό έλεγχο των δικαιολογητικών προβαίνει στην

έκδοση σχετικής εγκριτικής απόφασης για την καταβολή της επιχορήγησης.

6. Εάν απορριφθεί η αξίωση για συγκεκριμένο ποσό επιχορήγησης λόγω εκπρόθεσμης υποβολής των δικαιολογητικών πέραν της προθεσμίας των τριών μηνών από τη λήξη κάθε διμήνου απασχόλησης, τότε ο Προϊστάμενος της αρμόδιας Υπηρεσίας του Οργανισμού με απόφαση του θα προβαίνει στη μη καταβολή του συγκεκριμένου ποσού. Είναι δυνατή η επιμήκυνση της ως άνω προθεσμίας κατά ενενήντα (90) ημέρες, ύστερα από απόφαση του Προϊσταμένου της Υπηρεσίας.

7. Για την αποτελεσματική παρακολούθηση της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου, διενεργούνται τουλάχιστον δύο επιτόπιες επαληθεύσεις.

8. Οι επιτόπιες επαληθεύσεις διενεργούνται από ελεγκτές υπαλλήλους της Δ.ΥΠ.Α. στην έδρα ή στο υποκατάστημα της επιχείρησης όπου απασχολείται ο επιχορηγούμενος εργαζόμενος καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος και σε οποιαδήποτε στάδιο υλοποίησης του. Επιτόπιες επαληθεύσεις διενεργούνται και για το δεσμευόμενο, μη επιχορηγούμενο προσωπικό της επιχείρησης.

9. Επιπλέον επιτόπιες επαληθεύσεις (πέραν των δύο) δύνανται να διενεργηθούν κατά τη διάρκεια του προγράμματος (επιχορήγηση και δέσμευση), όταν κρίνεται αναγκαίο, προκειμένου να διαπιστωθεί η τήρηση των όρων του προγράμματος.

10. Για τις επαληθεύσεις λαμβάνονται υπόψη το ισχύον, εθνικό και ενωσιακό, πλαίσιο καθώς και η δημόσια πρόσκληση.

11. Μετά το πέρας της κάθε επαλήθευσης συντάσσεται έκθεση επιτόπιας επαλήθευσης και ενημερώνεται σχετικά η επιχείρηση.

12. Τα αρμόδια τμήματα διοικητικών υπηρεσιών των οικείων Περιφερειακών Διευθύνσεων αναθέτουν τους ελέγχους, σύμφωνα με την υπ' αρ. 1952/39/15.07.2016 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, όπως ισχύει, σε ελεγκτές υπαλλήλους προκειμένου να διαπιστωθεί αν η επιχείρηση τηρεί τους όρους του προγράμματος (ενδεικτικά: λειτουργία της επιχείρησης, απασχόληση του επιχορηγούμενου και μη προσωπικού).

13. Οι επαληθεύσεις του προγράμματος διενεργούνται από ελεγκτές υπαλλήλους της Δ.ΥΠ.Α. σύμφωνα την κείμενη νομοθεσία.

14. Οι ελεγχόμενες επιχειρήσεις υποχρεούνται:

α. Να διατηρούν τα σχετικά παραστατικά σε διακριτό φάκελο προκειμένου να ελέγχονται από τους ελεγκτές υπαλλήλους και να διαπιστώνεται η τήρηση ή μη των όρων του προγράμματος,

β. να παρέχουν κάθε δυνατή βοήθεια, κατά τον έλεγχο, στους ελεγκτές υπαλλήλους της Δ.ΥΠ.Α. σύμφωνα με το άρθρο 29 του ν. 4144/2013,

γ. να αποδέχονται όλους τους προβλεπόμενους ελέγχους από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την παροχή σε αυτά όλων των δικαιολογητικών στοιχείων που ζητούνται και

δ. να τηρούν τα αποδεικτικά στοιχεία και έγγραφα που αναφέρονται στην παρούσα για τουλάχιστον δέκα

(10) έτη από την ημερομηνία χορήγησης της τελευταίας ενίσχυσης.

15. Όταν κατά την επαλήθευση (επιτόπια ή διοικητική) διαπιστώνεται παρατυπία, αυτή καταγράφεται στην σχετική έκθεση επαλήθευσης που συντάσσεται από τους ελεγκτές υπαλλήλους της Δ.ΥΠ.Α. με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν.

16. Ο δικαιούχος δύναται να υποβάλει αντιρρήσεις επί της έκθεσης επιτόπιας ή διοικητικής επαλήθευσης εντός τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή. Οι αντιρρήσεις εξετάζονται αμελλητί από τον προϊστάμενο του ΚΠΑ2 ο οποίος εκδίδει σχετική απόφαση.

17. Εάν γίνουν δεκτές οι αντιρρήσεις, ο προϊστάμενος του ΚΠΑ2 εκδίδει σχετική απόφαση αποδοχής των αντιρρήσεων. Εάν η επιχείρηση δεν υποβάλει εμπρόθεσμα αντιρρήσεις ή δεν γίνουν αποδεκτές, ο προϊστάμενος του ΚΠΑ2 εκδίδει σχετική απόφαση (ενδεικτικά: ανάκληση, διακοπή με αναζήτηση, απόρριψη αξίωσης για καταβολή της επιχορήγησης), η οποία κοινοποιείται στην επιχείρηση. Κατά της απόφασης, η επιχείρηση δύναται να υποβάλει ένσταση εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της ενώπιον της Επιτροπής Εκδίκασης Ενδικοφανών Προσφυγών».

Η. Μετά το άρθρο 7, προστίθεται άρθρο 7Α, ως εξής:

«Άρθρο 7Α

Διαδικασία καταβολής της επιχορήγησης

στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις,

Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες ή και Περιφερειακές Διευθύνσεις των Φορέων Κεντρικής Διοίκησης

Στην περίπτωση των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών ή και Περιφερειακών Διευθύνσεων των Φορέων Κεντρικής Διοίκησης, η δαπάνη βαρύνει τους προϋπολογισμούς των εν λόγω φορέων. Για τον σκοπό αυτό οι προϋπολογισμοί των ανωτέρω φορέων ενισχύονται από πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των προϋπολογισμών τους, οι οποίες καλύπτουν το σύνολο της μισθολογικής δαπάνης από την αρχή του προγράμματος, προκειμένου να τηρηθούν οι υποχρεώσεις που προκύπτουν από τη συμμετοχή σε αυτό (ανάληψη δέσμευσης πίστωσης, πολυετής δέσμευση). Οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, οι Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες ή και οι Περιφερειακές Διευθύνσεις των Φορέων Κεντρικής Διοίκησης καταβάλλουν τη μισθοδοσία στους ωφελούμενους του προγράμματος σε δεδουλευμένη βάση υποβάλλοντας στη Δ.ΥΠ.Α. τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 δικαιολογητικά. Η Δ.ΥΠ.Α., κατόπιν ελέγχου των δικαιολογητικών για το σύνολο των μισθοδοτούμενων καταβάλλει το 75% του μηνιαίου μισθολογικού κόστους με ανώτατο όριο τα 750 ευρώ ανά ωφελούμενο στον κρατικό προϋπολογισμό σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6.

Η επιχορήγηση κατατίθεται στον κεντρικό λογαριασμό του Ε.Δ. Νο 200548 «Λοιπά έσοδα Τακτικού Προϋπολογισμού» με IBAN GR 90 010 0023 0000 0000 0020 0548 που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος και με αιτιολογία κατάθεσης «Επιχορήγηση από Δ.ΥΠ.Α. για απασχόληση ανέργων ηλικίας 55 ως 67 ετών».

Θ. Η παρ. 5 του άρθρου 14 αντικαθίσταται ως εξής:
 «5. Η Δ.ΥΠ.Α., για τις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, αποστέλλει στο Τμήμα Κρατικών Ενισχύσεων της Διεύθυνσης Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Αναφορών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης προς δημοσίευση στον σχετικό ιστότοπο της Ε.Ε. εντός 6 μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης, πληροφορίες για κάθε χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης που υπερβαίνει τις 100.000 ευρώ σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παρ. 1 και 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 όπως έχουν τροποποιηθεί από την παρ. 7 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1315».

Ι. Το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ αντικαθίσταται ως ακολούθως:
 «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ορισμός Προβληματικής επιχείρησης σύμφωνα με την περ. 18 του άρθρου 2 του ΓΑΚ 651/2014, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 2 του άρθρου 1 του Κανονισμού 2023/1315 της 23ης Ιουνίου 2023 (L 167/8 30.06.2023)

Προβληματική επιχείρηση είναι η επιχείρηση για την οποία συντρέχει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που πληροί την προϋπόθεση της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 21 και τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιαμέσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), όταν έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου εταιρικού της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Αυτό ισχύει όταν από την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών από τα αποθεματικά (και όλα τα άλλα στοιχεία που θεωρούνται εν γένει ως μέρος των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας) προκύπτει αρνητικό σωρευτικό ποσό που υπερβαίνει το ήμισυ του εγγεγραμμένου εταιρικού κεφαλαίου. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) και ο όρος «κεφάλαιο» περιλαμβάνει, ενδεχομένως, κάθε διαφορά από έκδοση εταιρικών μεριδίων υπέρ το άρτιο,

β) εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που πληροί την προϋπόθεση της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 21 και τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου

κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιαμέσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 2013/34/ΕΕ,

γ) εάν πρόκειται για εταιρεία που υπάγεται σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία ή πληροί τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει όσον αφορά την υπαγωγή της σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία μετά από αίτημα των πιστωτών της,

δ) εάν πρόκειται για επιχείρηση που έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχει ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή που έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκειται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης,

ε) εάν πρόκειται για άλλη επιχείρηση εκτός ΜΜΕ, εφόσον τα τελευταία δύο έτη:

1) ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης είναι υψηλότερος του 7,5 και

2) ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDA interest coverage ratio) είναι κάτω του 1,0».

Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις της υπό στοιχεία οικ. 28286/450/20.06.2017 (Β' 2307) κοινής υπουργικής απόφασης, όπως έχει τροποποιηθεί με τις υπό στοιχεία οικ. 66837/1486/17.12.2018 (Β' 5764), οικ. 28011/635/09.07.2020 (Β' 2855), 19505/01.03.2022 (Β' 1238), 67442/18.07.2022 (Β' 3819), 84253/13.09.2022 (Β' 4898) και 45580/04.05.2023 (Β' 3157) όμοιές της.

Η ισχύς της απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 7 Νοεμβρίου 2023

Οι Υπουργοί

Υφυπουργός
Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΛΙΑΣ

Αναπληρωτής
Υπουργός Εσωτερικών

**ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΛΙΒΑΝΙΟΣ**

Εσωτερικών

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Εργασίας και Κοινωνικής
Ασφάλισης

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ**

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

